ANUL XXV.—No. 44.—Joui 15 Februarie 1907.

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L. 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 8. Un an 40 „
Abonații primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III
Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserții și reclame
1.25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
— 11, Strada Brezoianu 11, București —

Petru Liciu.—(Vezi explicația)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Miercuri, 14 Februarie.—Cuviosul Axentie

Catolic

Miercuri, 27 Februarie.—Simeon și Nestor

Soarele răsare 6.59; apune 5.58

București, 14 Februarie.

Proiectul de budget

Ziarul oficios „La Roumanie", a publicat expunerea de motive cu care d. ministru de finanțe Take Ionescu însoțește proiectul budgetului general pentru exercițiul 1907—908.

După ce arată că excedentele realizate și în curs de realizare nu trebue să ne ispitească a spori prea repede alocațiile budgetare, d. ministru spune că deși sunt mult mai multe trebuințî, cheltuelile pentru exercițiul viitor aŭ fost sporite cu suma de zece milioane.

Sporul se repartizează ast-fel: 4.120.001 lei pentru ministerul de războiŭ; 2.410.000 pentru ministerul instrucțiuneî; 1.599.742 pentru serviciul datoriei publice; 725.000 pentru ministerul de interne; 700.000 pentru ministerul lucrărilor publice; 270.903 pentru ministerul lucrărilor publice; 100.000 pentru ministerul de finanțe.

După ce arată că aceste sporurî sunt departe de a satisface trebuințele reale ale diferitelor departamente, d. ministru de finanțe examinează câte-va chestiunî interesante.

In primul loc e chestiunea sporireî salariilor funcționarilor.

Incasările însemnate din 1905 906 și 1906-907, aŭ făcut ca funcționariî Statuluî să ceară îmbunătățirea situațiuneî lor și, în special, readucerea salariilor la cifra dinainte de 1901.

Din cauza scumpireî traiuluî, salariile multor funcționarî sunt neîndestulătoare, așa că nu se vor putea menține mult timp salariile la cifrele actuale. Dar, zice d. ministru, reducerile făcute la 1901 eraŭ necesare și revenirea la starea de maî înainte nu e cu putință pentru moment.

Două considerațiunî se opun la aceasta, zice d. ministru.

Maî întâiŭ, cu toată sporirea de anul trecut a salariilor unor magistrați și ale ofițerilor superiorî, suprimarea așa numiteî „curbe" pentru cele opt ministere—afară de căile ferate și de serviciile navigațiunî—ar cere o sporire a cheltuelilor cu 4.674.296 lei din carî maî mult de 2 milioane pentru ministerele războiuluî și al instrucțiuneî publice.

In momentul când atâtea trebuințe apasă asupra budgetuluî o asemenea sporire a cheltuelilor permanente nu poate fi propusă cu ușurință.

O altă considerație e că, înainte de aplicarea „curbeî" din 1901, salariile nu eraŭ bine și drept proporționate în diferite servicii între diversele categorii de funcționarî. Desființarea „curbeî" n'ar răspunde deci tuturor cererilor legitime. De pildă, budgetul ministeruluî instrucțieî publice ar spori cu 932.000 de lei, dar învățătorii nu s'ar alege de cât cu 5 lei pe lună maî mult.

„Deslegarea problemeî nu stă deci în suprimarea curbeî — zice d. ministru de finanțe — ci din urcarea treptată și rațională a diferitelor categorii de salariî ce s'ar găsi prea micî. Astfel s'a procedat anul trecut pentru unii magistrați, pentru ofițerii superiorî și pentru unii profesorî secundarî; în acelaș chip se va putea proceda în viitor, dacă finanțele Statuluî păstrează aceiași elasticitate și dacă vom ști să împiedecăm crearea unuî număr prea mare de funcțiunî noui.

Intr'un număr viitor vom continua a rezuma expunerea de motive a d-luî ministru de finanțe.

DIN RUSIA

(Corespondență part. a ziaruluî «Universul»)

Petersburg, 10 Februarie.

In jurul conteluî Witte

Se va întoarce contele Witte la politica activă? Nu se va întoarce? Acestea sunt întrebările ce mulți își pun aci. Or cum-ar fi, istețul diplomat trăește acum solitar. Locuește într'un modest palat de pe bulev. Romanoostrow. Edificiul, numaî cu două caturî, de architectură sobră, e eclipsat de colosalul palat Lidval—al uneî rude a cunoscutuluî comerciant amestecat în scandalul aprovizionărilor.—Aci își petrece contele Witte viața retrasă. Meritele luî, necunoscute de țară, sunt însă mult prețuite de toți streinii ce locuesc în Petersburg.

Când barca Statuluî lua apă de toate părțile și înfrângerile urmaŭ înfrângerilor, Witte a știut să pună Rusia pe calea salvăreî și a încheiat o pace în condiții relativ avantagioase. De îndată însă ce se îndeplini acest adevărat miracol diplomatic, steaua luî începu să apună.

Generalul Linievicî și toată Rusia, după dînsul, scoaseră un strigăt de indignare: generalul afirma că partida cu Japonia nu era încă pierdută, că sorții războiuluî s'ar fi schimbat în curînd și că Witte stricase totul.

Calomniile își făcură drum și la Curte. Dar Witte știe bine că ultimul cuvînt încă nu s'a spus și așteaptă liniștit evenimentele. Refuză toate invitiile ce i se fac pentru marile baluri, concerte, serbări, conferințe. In casa luî nu intră de cât numaî amicî credincioșî.

Birocrației îî era teamă de el; aristocrația îl invidia. Acum îl lasă în isolarea luî și Witte nicî nu cere alt-ceva. Cu toate că Witte nu poate face acum nicî bine nicî rău nimănuî, sunt totuși oamenî carî se ocupă de el, după cum dovedește recentul misterios atentat, atribuit maî întâi „adevăraților ruși", autoriî asasinatuluî deputatuluî profesor Herzenstein. Reacționarii acestia numesc pe față, pe Witte, „ruina Rusieî". Apoî s'a spus că este vorba de un atentat în glumă. Witte, la descoperirea mașineî infernale, și-a păstrat sângele rece, și, pe când servitoriî își perduseră capul, el zise liniștit: „E o mașină infernală; scoateți-o afară ca să nu se întimple vre-o nenorocire".

Se poate ca ancheta asupra acestuî incident tragi-comic să maî dea la iveală vre-o surpriză.

Războiu de exterminare în provinciile baltice

Din Riga se anunță că un războiu de exterminare se dă acum între nobilimea germană și populația din Estonia și Livonia. A reînceput acum un an o ridicare generală a populațieî contra stăpînilor veniți din Germania și se pretind a fi scoboritorî din cavalerii teutonî.

Guvernul țaruluî hotărî să înăbușe, cu orî-ce preț, revolta, și părăsi cele treî provincii represaliilor diviziei generaluluî Orloff. Cu toată acestă groaznică represiune, revolta încă nu a fost potolită.

Favorizată de simpatiile populare, se iviră vre-o mie de bande micî, carî se dizolvă azî și se reunesc mâine. Bandele acestea sunt aproape toate comandate de avocați, învățători, funcționarî, medicî, etc. Improvizați oamenî aî dreptății eî se răsboesc cu Statul și cu bogații baronî, ucizând și expropiind cu arma în mână.

Kuminsky

CRONICI FEMININE

Impărateasa Japonieî și cultura femeilor

Am arătat sub această rubrică în mai multe rînduri despre faptul că mișcarea femininâ a prins puternice rădăcinî în Japonia, pe care ziarele engleze o numesc: Anglia din Asia de est.

Acum se anunță că însăș impărăteasa Japonieî a contribuit mult pentru succesul mișcăreî feminine.

Când soția împăratului Japonieî se urcă pe tron n'avea de cât 18 anî, dar ideile noui nu rămaseră streine de ea.

Tinăra împărăteasă recunoscu în curînd că datoria eî cea maî superemă e să libereze educația fetelor japoneze de sub jugul tradițiuneî ruginite și să introducă spiritul modern.

In urma inițiativeî împărătesei si cu cheltuelile eî aŭ fost trimise câte-va fete în Statele-Unite din America de Nord, pentru ca să se bucure de o educație modernă.

Pe la anul 1875 s'a deschis prima scoală superioară de fete; din timpul acela scoalele de fete s'aŭ întins asupra întreguluî imperiŭ. Chiar si tradiționala antipatie a japonezilor de a-și educa ficele în streinătate, a fost biruită, s'a creat un institut pentru cultura superioară a fetelor și însăș impărăteasa s'a îngrijit pentru promovarea acesteî instituțiunî. Și azî suverana Japonieî vizitează de maî multe orî pe an această instituție, care stă sub protectoratul eî special.

Afară de grija pe care o poartă impărăteasa pentru formarea uneî noui generațiunî de femeî japoneze, ea ia parte activă la ajutorarea săracilor și la alte scopurî de binefacere.

Olimpia

Recrutarea în București

Consiliul de revizie al orașuluî București, urmând a începe operațiunile de recrutare în ziua de 15 Februarie 1907 și a le termina la 30 Martie inclusiv 1907, toți tinerii din Capitală, înscriși pe tabelele de recensământ ale acestuî an, se vor conforma următoarelor dispositiunî:

In zilele arătate maî jos, la ora 1½ p. m., pentru zilele de lucru; iar Duminicile și sărbătorile la orele 9½ a. m., se vor aduna la localurile ce de asemenea se arată, cunoscând că aceia carî, în acele zile și ore, nu vor fi presenți, saŭ carî nu vor trimite pe împuterniciții din parte-le, se vor recruta în absență.

Pentru a se bucura de drepturile de dispensă ce vor avea, tinerii vor face reclamațiile necesare la consiliul de revizie în zilele fixate pentru convocare, cunoscând că ori-ce reclamațiunî făcute în urmă nu se vor lua în considerație.

Reclamațiunile privitoare la dispense și trecerî în trupa cu schimbul, precum și la reduceri de termene de serviciŭ, se vor face înaintea consiliuluî de revizie și vor fi însoțite de certificatele cerute de legea pentru recrutare, ale cărora formulare sunt publicate în regulamentul legeî pentru recrutare, decretat la 30 Maiŭ 1900 și publicat în „Monitorul Oficial" No. 55 din 10 Iunie 1900.

Aceste certificate sunt:

1) Pentru dispensa ca unic fiŭ saŭ maî mare la mamă văduvă: Certificatul a treî părinți, extractul de moarte al tatăluî; iar dacă mama e divorțată, actul de divorț transcris la oficerul stăreî civile și actul de naștere al tînăruluî.

2) Pentru dispense ca orfanî: Certificatul a treî părinți, actele de moarte ale ambilor părinți și cele de naștere ale fraților orfanî și al tînăruluî.

3) Pentru tată trecut de 70 anî și infirm: Certificatul a treî părinți și actul de naștere al tînăruluî, prezentându-se consiliuluî și tatăl infirm, spre a fi constatat de medic.

4) Pentru a fi trecut cu schimbul se cere: a) Certificatul a treî părinți, prin care să se dovedească că e unicul băiat la părinți și actul de naștere al tînăruluî.

b) Dacă are frate maî mare sub drapel: Certificatul a treî părinți, certificatul de prezență sub drapel a fratelui și actele de naștere ale acestor doui frați;

c) Dacă a avut frate care a murit sub drapel: Certificatul a treî părinți, certificat constatator că fratele său a murit sub drapel și actul de naștere al tînăruluî înscris.

Orî-ce cererî nepreveăzute de lege și nesprijinite de acte nu se vor lua în considerațiune de consiliŭ.

Toți aceî tinerî carî vor fi dispensați, scutiți saŭ admiși cu termen, redus, urmând a fi supuși și la plata taxelor militare, potrivit instrucțiunilor publicate în „Monitorul Oficial" No. 54, din 9 Iunie 1905, deosebit de certificatele sus arătate, vor maî prezinta consiliuluî de revizie și declarațiunile model A și B, întocmite după modelele și conform prevederilor din instrucțiile menționate.

Aceî carî nu vor presinta declarațiunile de maî sus se vor taxa din oficiŭ, conform art. 23 din regulament.

Formularele declarațiunilor model A și B se vor da la consiliu și la depositele de recrutare respective.

Consiliul de revisie își va începe operațiunile sale zilele următoare:

Pentru inspectoratul I. coloarea de Roșu, în localul circumscripției I, strada Sfinților No. 58, în zilele de la 15 până la 19 Februarie inclusiv, și anume: în ziua de 15 Februarie, circumscripția I; 15, circumscripția II; 17, circumscripțiile III IV și V; 18, circumscripția VI; 19 circumscripția VII și tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Pentru inspectoratul II, coloarea de Alb, în localul circumscripției X, calea Moșilor No. 235, în zilele de 20 până la 23 Februarie inclusiv, și anume: în ziua de 20 Februarie, circumscripțiile VIII, IX și X; 21 circumscripția XI; 22 circumscripțiile XII și XIII; 23 circumscripția XVI și tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Pentru inspectoratul III, coloarea de Galben, în localul circumscripției XVI, calea Victorieî No. 202, în zilele de 24 până la 28 Februarie inclusiv, și anume: în ziua de 24 Februarie, circumscripțiile XVII și XVIII; 26 circumscripția XIX; 27 circumscripțiile XX și XXI; 28 restul circumscripției XXI și tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Pentru inspectoratul VI, coloarea de Negru, în localul circumscripției XXXVI, strada Anton Pan No. 5, în zilele de 4 până la 7 Martie inclusiv și anume: în ziua de 1 Martie, circumscr. XXXVI și XXXVII; 2, circumscripția XXXVIII; 3, circumscripția XXXIX; 4, circumscripția XL; 5, circumscripția XLI; 6, circumscripția XLII și 7, tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Pentru inspectoratul IV, coloarea de Verde, în localul circumscripției XXIV, bulevardul Schitu-Măgurcanu No. 11, în zilele de 8 până la 14 14 Martie inclusiv și anume: în ziua de 8 Martie, circumscripțiile XXII și XXIII; 9, circumscripția XXIV; 10, circumscripția XXV; 11, circumscripția XXVI; 12 și 13, circumscripțiile XXVII și XXVIII și 14, tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Pentru inspectoratul V, coloarea Albastru, în localul circumscripției XXIX, strada Olimpuluî No. 23, în zilele de 15 până la 19 Martie inclusiv, și anume: în zilele de 15 și 17 Martie, circumscripțiilor XXIX și XXX; 17, circumscripțiile XXXI și XXXII; 18, circumscripțiile XXXIII și XXXIV; 19, circumscripția XXXV și tragerea sorțuluî pentru toate circumscripțiile din acest inspectorat.

Iar zilele următoare, până la 30 Martie 1907, sunt reservate pentru revisuirea tinerilor autorisați de la corpurî, pentru diferite motive, fixarea taxelor militare și predarea certificatelor, precum și pentru revederea actelor acelora cărora, conform art. 42 din lege, li s'aŭ acordat termen pentru producerea lor.

Profesorii universitarî amenințând cu greva

Senatul universitar din Capitală s'a întrunit ascară în localul seminaruluî pedagogic universitar din calea Rahoveî.

Aŭ asistat toți membri Senatuluî afară de d. prof. Onciul.

Ședința a durat de la orele 5 până la 9 și a fost presidată de d. C. C. Dumitrescu-Iași, rectorul universitățeî.

S'a discutat proiectul de lege asupra învățămîntuluî superior, care se află în momentul de față în discuția Camereî.

Senatul universitar a decis să înainteze d-luî ministru al instrucțiuneî publice un al douilea memoriu prin care se va cere retragerea aceluî proiect.

D. C. C. Dumitrescu va solicita în acelaș timp de la d. Disescu o audiență spre a-î explica și prin viŭ grai inoportunitatea proectuluî care, după părerea profesorilor, aduce o gravă atingere autonomieî universitare și prestigiuluî corpuluî profesoral superior.

Senatul a maî hotărît ca, în cas dacă d. ministru al instrucțiuneî publice n'ar ține seamă de cuprinsul memoriuluî, cursurile de la universitate să fie suspendate.

Mes.

O CUGETARE PE ZI

Inima e o grădină frumoasă, tinerețea primăvara eî, speranța soarcele eî, și amorul o plantă ce creste într'insa și care înfloreste o singură dată și al cărei miros plăcut n'are seaman în lumea asta.

O VIZITĂ
la laboratoru l pentru controlul laptelui

Știind că în cursul anuluî 1900, s'a creat un serviciŭ special pentru controlul laptelui destinat consumațiuneî publice, curios de a cunoaște în de aproape modul de funcționare al acestuî serviciŭ, dacă el corespunde scopuluî pentru care a fost creat, am vizitat laboratorul menționatuluî serviciŭ, ce se află instalat în fosta cazarmă a guarzilor comunalî.

Aci am găsit prezinte personalul respectiv compus din chimistul laboratoruluî și medicii veterinarî, carî mi-aŭ dat cu multă bună-voință toate lămuririle privitoare la lucrările efectuate în laborator.

Acest laborator coprinde două secțiuni: una destinată controluluî chimic al laptelui și o alta pentru studiul bacteriologic al acestuî aliment.

Condus fiind în prima secțiune, d. chimist îmi relatează că de la înființarea serviciuluî aŭ fost analizate în laborator 1945 probe de lapte, precum și maî multe probe de unt, brânză, smântână etc., ridicându-se în total la numărul de 2200.

D-sa îmî prezintă un mic instrument, lactometru, bazat pe principiul plutirii corpurilor solide în licide, cu care instrument se fac primele constatări pentru a se dovedi, dacă un lapte este saŭ nu normal.

In fața noastră a arătat modul cum se procedează cu el, cum se constată cantitatea untuluî prin mijlocul aparatelor centrifugale, precum și cum se dozează celelalte materiî ce intră în compoziția laptelui, ca lactoză, caseină, etc.

In tuburî de sticlă hermetic închise, sterilizate, ne prezintă maî multe probe de lapte luate direct de la grajd, de la animalele de lapte, din care probe se constată clar, cum că cantitatea de unt la multe din vitele românești este de regulă maî superioară de cât la cele importate saŭ curcituri.

Am văzut o probă de lapte provenit de la o bivoliță albă, având cantitatea de unt de 10.50%.

Paralel cu aceste probe ni s'a înfățișat altele luate de la lăptarii din comerț, dintre care unele eraŭ cu totul lipsite de unt.

Cu referire la analiza untuluî, rezultă din cercetările făcute că acest produs al laptelui este adesea falsificat cu diferite substanțe grase, ca seu, etc.

Analiza untuluî se face maî întâiŭ printr'un aparat numit refractometru, cu care aparat mi s'a demonstrat cum se constată un unt bun de un altul falsificat.

Laboratorul, de și de curînd creat, totuși posedă strictul necesar pentru complectele analize ale laptelui și produselor luî, posedând etuve, termostate, destilatoare, balanțe de precisie, microscoape, etc, toate fiind așezate în ordine și cu multă îngrijire.

In local se găsesc maî multe tablouri grafice reprezintând numărul probelor luate și constatate bune saŭ rele la analiză și numărul probelor de lapte găsite falsificate după provenienta lor, din oraș saŭ din comunele vecine.

Din datele ce ne înfățișează aceste tablouri reese vădit că la începutul serviciuluî cantitățile de lapte găsite falsificate eraŭ colosale, atingând în prima lună, Octombrie 1905, cifra de 56%, scoborându-se în Ianuarie 1906 la 31.7%, iar în Decembrie acelaș an numaî la 20%.

Din aceste date se vede lămurit cât a influențat în bine asupra comerțuluî cu lapte acest serviciŭ și cum, înaintea ființeî luî, laptele ce se debita în oraș, era maî mult de jumătate alterat, îndoit cu apă.

La rezultatul satisfăcător, după informațiunile date, în împuținarea falsificărilor laptelui pus în consumațiunea publică, aŭ contribuit de sigur în mare măsură și d-niî magistrați aî tribunaluluî, carî în tot-d'auna aŭ dat pedepse exemplare celor ce aŭ falsificat laptele, amenzile celor supuși judecățeî nefiind de regulă sub 200 leî.

Satisfăcut pe deplin de ceea ce am văzut, am părăsit laboratorul fiind convins de bunele roade ale serviciuluî în chestiune, prin el garantându-se viața a o mulțime de copilași al căror aliment este aproape esclusiv laptele, asigurându-se ameliorarea sănătățeî oamenilor și maî ales al bătrânilor bolnavî, cărora cura de lapte este recomandată de către specialiști, prin el venindu-se deci în ajutorul sănătățeî publice.

C. Steriu.

Conferința de la Universitate a d-luî G. ASLAN

Erî, la orele 5, d. G. Aslan a continuat la universitate cursul d-sale vorbind despre rolul sugestiuneî în educația prin sine-însuși. Din faptul că conduita și prin urmare ființa noastră poate fi influențată de sugestiunea altora, vom scoate principiul de a ne feri de sugestiunile rele și a căuta din contra persoanele și ocaziunile care pot da loc la bune sugestiuni. Tot ast-fel din faptul autosugestiuneî vom scoate principiul de a combate relele sugestiunî pe care ni le facem singurî neîntenționat și a ne sugera, din contra, actele pe care e bine să le săvârșim.

Puterea auto-sugestiuneî e mare. Sugerându-se unuî ipnotizat că e general, va lua atitudinea unuî general, va lua un ton autoritar, nu se va maî da înlăturî înaintea unuî pericol, va scoate sabia dacă e însultat, etc. In jocul copiilor „de-a soldații", în jocul actorului e o identificare parțială cu personajul reprezentat.

Atribuind unuî copil o calitate pe care n'o are, îl putem îndemna să se silească a justifica părerea noastră. Stima pe care o arătăm cuiva e o sugestie puternică.

Prin complimente bine chibzuite putem obține maî mult de cât prin rugămințile cele maî ferbinți. Stima publică exercită o influență considerabilă.

Având un ideal ne ridicăm în proprii noștri ochi, și ridicându-ne în proprii noștri ochi, săvârșim acte, carî contribuesc la perfecționarea noastră.

Regula supremă a autosugestiuneî e să ne purtăm ast-fel ca și cum am fi în realitate așa precum dorim să fim.

Rep.

ȘTIRI DIN STREINATATE

— Prin postă —

∴ Un ziar parizian spune că principalele State s'aŭ înțeles a lăsa chestiunea dezarmăreî afară din programul conferințeî de la Haga. Totuși, este o propunere ca delegații Americeî, Angliei, Franței, Germanieî, Austrieî, Italieî, Rusieî și Spanieî să se întrunească în afară de conferință spre a studia un plan de limitare a armamentelor. Numaî în caz când s'ar ajunge pe această cale la o înțelegere, propunerea va fi adusă în fața conferințeî.

∴ Din Salonic se anunță că oarecarî dificultăți, isbucnite între guvernele din Roma și Viena cu privire la reforma judiciară în Macedonia, aŭ fost înlăturate. Austria pretindea ca, pe baza acordurilor cu Rusia, direcția să fie încredințată acestor două puterî, dar acum a renunțat la această pretenție, acceptînd că la direcția reformelor să ia parte toate cele șase puterî semnatare a tratatuluî de la Berlin.

∴ Fallières, presidentul republiceî franceze, a primit deunăzî în audiență de congediŭ pe principele japonez Nashimoto, vărul Mikadului, care a urmat timp de câte-va luni, incognito, cursurile școaleî superioare de războiŭ.

∴ Ziarele engleze spun că generalii rușî Kaulbars, Grippenberg, Rennenkamff și Bilderling aŭ provocat la duel pe generalul Kuropatkin în urma atacurilor îndreptate în contră-le în recenta luî carte asupra războiuluî ruso-japonez.

∴ Unele ziare italiene vorbesc despre apropiata rechiemare a ambasadoruluî francez Barrère, asupra căruia s'ar fi aruncând acum toată răspunderea în ruperea relațiilor dintre Biserică și Stat în Franța.

∴ Orașul elvețian Lucerna este sub impresia uneî marî catastrofe financiare. Banca Kopp și Co. și-a suspendat deunăzî plățile, declarînd falimentul. Pasivul va fi aproape de 3 milioane.

∴ Parisul, după ce a căpătat birjărese, era firesc s'aibe și femeî conducătoare de automobile.

Intâia conducătoare, care a căpătat certificat de capacitate în acest scop, e d-ra Mary-Gillette Pascault, în vîrstă de 25 anî.

∴ Ziarele vieneze anunță că depunându-se cauțiunea de 30.000 coroane, poliția din Lemberg a pus în libertate pe toți studenții ruteni arestați.

∴ Un cititor al nostru ne comunică din Odesa următoarele amănunte asupra atentatuluî contra șefuluî poliției:

Azî 10 cor., la orele 11, un anarchist a aruncat o bombă sub equipagiul șefuluî poliției, von Geissberg, pe când trecea în goana cailor pe strada Politeiskaia (acum strada Kondratenko), ducându-se la biuroul său. Explosia a fost puternică. In acest moment mă aflam ca la 300 metri de fața loculuî, peste drum de poliție; în câte-va secunde alergară sergenții și soldații și nu am putut să văd de cât trăsura sfărîmată, un cal culcat mort, câțî-va trecători răniți, de oare-ce panica fu atât de mare în cât oamenii fugeaŭ înebuniți în toate părțile. Șeful poliției a scăpat ca prin minune și s'a ales cu o mică rană la picior. Ajutorul său care era cu el în trăsură e rănit de moarte; treî trecători aŭ murit pe când eraŭ duși la spital. Vizitiul e grav rănit. Un cal a murit pe loc, și 8 oamenî trecători răniți. Printre eî se crede că se află și atentatorul. Pe o distanță de o sută de metri toate geamurile caselor sunt sparte. Bomba avea o putere mare.

∴ Rockefeller, omul cel maî bogat din lume, a autorizat pe procuristul său Jales să declare că averea sa nu trece de 1 și jum. miliard de franci, că venitul său anual n'a fost nicî odată maî mare de 100 milioane, și că nu posedă decât a cincea parte din acțiunile companieî *Standard Oil*.

∴ Tribunalul criminal din Deva (Ungaria) a osîndit la muncă silnică pe viață pe o femee Adam Ștefan, care pusese pe un amant, în vîrstă numaî de 15 anî, să ucidă pe al treilea bărbat al eî.

Cercetările aŭ dovedit că criminala se cotorosise de primiî eî doui bărbați, otrăvindu-i cu arsenic.

Complicele eî n'a fost osîndit de cât la 2 anî de muncă silnică, din cauza vîrsteî luî.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Ședința de la 13 Februarie

Ședința se deschide la orele 2 jum. sub presidența d-luî D. Nenițescu. Prezenți 96 d-niî deputați.

Pe banca ministerială se află d-niî miniștri G. Gr. Cantacuzino, C. Disescu, I. Grădișteanu și D. Greceanu.

Discuția asupra legeî instrucțiunei

D. ministru C. Disescu spune că i s'a adus la cunoștință cum că d. Haret ar fi afirmat că proectul de azî e plagiat după autorul german Gobron; zice că a scris d-luî Haret, cerându-î a-î arăta pe acel autor și a'î pune la îndemână proectul vizat.

D-sa a primit o scrisoare din partea d-luî Haret, prin care acesta îî arăta că nu a fost vorba de o plagiare.

D. Disescu se ridică din nou contra sistemuluî de a fi acuzat în mod nedrept.

Imî pare rău, zice d-sa, că nu am la îndemână cartea germană ca să vă pot dovedi netemeinicia celor susținute. Zice că este convins că de astă dată adevărul va triumfa și va eși la lumină.

D. I. Th. Florescu

D. I. Th. Florescu își continuă cuvîntarea asupra proectuluî de lege al învățământuluî superior. Zice că sistemul de până acum a dat faliment, căcî aŭ putut trece la universitate cei susținuți de anume cercurî politice. De ce nu primiți atunci concursul, care hotărăște o normă maî sigură de selecțiune?

Este drept că concursul are adversarî, dar are și sprijinitorî puternicî printre învățați. Criticați că legea admite într'un loc concursul, în alt loc titlurile. Dar oare vă aduce proectul un elector, un om politic, care are o armată de cetățeni de satisfăcut? Proectul vi-l aduce înțeleptul profesor, care are la activul său 24 anî de muncă pe terenul legilor și al munceî pentru învățământ.

D. P. P. Carp.—Atuncî legea este bună.

D. I. Th. Florescu face elogiul activitățeî juridice și politice a d-luî ministru C. Disescu, pentru care iluștriî străinî aŭ cuvinte de admirație.

Zice că nu ar fi o atingere a susceptibilităței celor nouî numiți ca și a celor vechî faptul că îi va numi ministrul.

Analizează câte-va principiî din economia proectuluî, arătând utilitatea lor pentru învățământ. Laudă cursurile comune ale studenților de la drept cu cel de la litere.

Citează o părere a d-luî Haret, când d-sa crede că nu era nevoe a consulta consiliul. Zice că consultarea universităților reclamă adese orî pretenții din partea celor consultați. Citează un bilet aflat la dosar, prin care un profesor cerea două burse pentru două fice ale sale. Zice că nu este vorba de 54 catedre universitare și că este greșită socoteala d-luî Pangratti.

Condamnă pe profesoriî universitarî că se dedaŭ la agitații turbulente și că daŭ prin urmare un trist exemplu tinerimeî universitare. De aceea aŭ mers studenții la teatru și aŭ făcut vărsarî de sânge.

Atacurile unite ce ne aduceți ne fac să ne strângem rîndurile.

Roagă Camera să voteze proectul, care e realizarea uneî făgăduelî. Prin noua reformă crede că opinia publică va privi din noŭ cu încredere în spre învățământul public.

D. Florescu termină. Ședința se suspendă la orele 5 jum.

D. P. P. Carp

La redeschidere se dă cuvîntul d-luî P. P. Carp.

D-sa începe zicând că raportor al proiectuluî a fost d. Al. Bădărău. Adevărul proectuluî a fost că vor să facă din universități un client politic. D. Bădărău zice în raportul său că profesoriî socotesc catedrele ca un mezelic al afacerilor lor particulare. Este adevărat că învățământul nostru superior suferă; o dovedește însuși d. Florescu, care ne-a zis că s'a înspăimântat când, ducându-se la Paris, a văzut cât de slab era pregătit. D-sa a afirmat că sunt unii profesoriî carî nu fac de loc cursurile, d. ministru poate să vă dea amănunte.

Dar nicî cauzele răuluî nu sunt azî studiate și nicî măsurile propuse nu sunt nimerite. Atuncî, care este necesitatea acestuî proiect de lege? Dar uitați-vă că toate ramurile noastre de activitate sunt în suferință. Care e pricina răuluî într'o țară ca a noastră, unde nu lipsesc nicî inteligența nicî patriotizmul? Prima cauză este că ne-am dat o organizație prea complicată, pe care nicî nu am visat să o garantăm.

Dacă este o țară care nu e administrată, aceasta e iubita noastră țară.

Aceasta este una din cauzele răuluî. D. ministru al instrucțiuneî vrea ă îndrepte răul cu crearea de catedre, cu desființarea docenților și cu înălțarea școaleî de științe de stat. Cu școliile actuale abia putem avea licențiați, carî sunt de o slăbiciune ingrijitoare. Dacă nicî licențiați serioși nu putem produce, atuncî ce maî putem pretinde? Când se caută luni de zile un bun profesor, d. ministru al instrucțiuneî creiază 34 profesoriî noui și când recunoaștem cu toții că avem o mare lipsă de oameni de valoare. Oare în ast-fel de condițiuni nu vă gândiți că angajați viitoarele generații ale neamuluî?

Preopinentul a declarat că dv. sunteți un guvern tare, de aceea voiŭ impinge lupta până la marginele eî, lucru pe care nu l'aș fi făcut dacă știam că am în fața mea un guvern care cade.

Arată că s'aŭ prevăzut ast-fel de titluri pentru noui profesoriî în cât se indică de pe acum cine vor fi numiții. Varietatea normelor de numire ne arată că nu sunt garanții serioase.

Aveți toate formele pentru a putea numi pe cine doriți. V'ați înșelat și atuncî când ați crezut că prin sugrumarea docenților veți înălța învățământul.

Dar ce să maî vorbesc de școala de științe de Stat, pe care s'a găsit un ministru ca d. Disescu să o recunoască, cu toate diferitele încercărî de până acum.

Mă întreb atuncî care este cauza care motivează proectul de astă-zî? Care este cauza că ramurile de activitate sunt slabe? Este că partidele noastre politice sunt prea slabe. Chiar modificarea constituției ar fi să o susțin, căcî ne-am dat o constituție liberală care reclamă partide politice. Dacă unele partide carî conduc aŭ fost slabe, aŭ căutat să creeze partizanî plătiți din budget. Ast-fel trebue eŭ să mă lupt în propriul meŭ partid la sfîrșitul vieței cu partidul budgetar.

Când toată viața noastră politică este bazată pe acest sistem, înțelegeți d-le președinte, că v'a veni timpul când țara nu va maî avea tăria ce i se cere. Prin creiarea celor 34 catedre noui, tindeți să creiați un viitor partid budgetar. De aceia voiŭ face tot ce-mî va sta în putere ca să zădărnicesc acest proect.

D. Take Ionescu

Zice că actualul proiect de lege l-a început acum 16 anî, alături cu d. Carp. Voiŭ arăta că nu tendința de a creia un partid budgetar ne călăuzește. Face istoricul legeî învățământuluî, la care a colaborat d-sa. Zice: vaî de vremea când vom fi mulțumiți de noi. A încercat d. Slurdza să schimbe legea, dar n'a reușit; d. Maiorescu a căzut maî ușor încă.

Citește partea privitoare la învățământ din programul partiduluî conservator de la 1892. Maî târziŭ partidul a încercat să-și țină cuvîntul și la 1899 a hotărât să schimbe legea d-luî Haret. Atuncî era raportor tot raportorul de azî. Ce s'a făcut cu acea lege? A dărâmat-o d. Haret. Firește, dacă socotește uzurpare șederea noastră acî!

Susține necesitatea înființăreî agregaților la medicină și drept. Dar adversariî junimiști carî nu aŭ ecoŭ în țară aŭ căutat să-și facă sediul activitățeî lor la universitate. Nu dorința de a acapara universitatea ne călăuzește și nu prin numirî o vom acapara, căcî dacă ar fi să am atîția partizanî câte burse am dat și câte decrete am iscălit, n'aș maî avea nevoe de universități. D-v. sunteți în opoziție și vă trebue o platformă. La 1899 platforma v'a dat'o natura care a adus un an rău.

Dar vă maî legați și de legea d-luî Greceanu, când ea reprezintă tocmaî ideile d-luî Carp; stabilitatea funcționarilor și inamovibilitatea magistraților.

D. P. P. Carp: nu o dă legea d-luî Greceanu.

D. ministru Take Ionescu: o vom face atuncî și maî inamovibilă... Pe dv. vă turbură că stăm la guvern și că producem. Nu primim îngăduiala de a sta la guvern fără a produce.

D. P. P. Carp: stați orî-cât, dar să nu maî produceți.

Vă plângeți că am creiat prea multe catedre,—zice d. ministru, — dar aceasta e datoria facultăților să dea cât maî multe mijloace de lumină și țara e datoare a le da, atât cât poate. Dar care e deosebirea între proiectul d-luî Carp și cel de azî? că d. Carp aduce profesoriî prin universitate iar noi prin facultate. Care măsură este maî electorală?

Arată că și la Iași s'a înființat doctoratul în drept spre a nu evacua facultatea din Iași și a o umple pe cea din Bucureștî.

Dar numaî d. Disescu a încercat să numească direct pe profesoriî universitarî? Nu, aŭ maî încercat și alțî miniștriî. Avem oamenî prea mulți pentru drept și medicină care să ocupe noile catedre. Dar cine din oamenii marî aî țăreî nu a vroit să intre la facultate? Norma a fost pe dos, căcî toți oamenii folositorî nu aŭ putut pătrunde la facultate.

Ar fi trebuit agregați și la litere și științe, nu numaî la drept și medicină, dar n'am avut mijloace maî marî. Zice că în evoluția Statuluî nostru care crește, se vor întări și partidele politice.

D. Carp prea lesne a crezut că orî ce guvern poate face partid budgetar și de aceia este astă-zî așa de pesimist.

Discuția va continua.

Noi am trăit adaptându-ne la nevoile vieței și așa vom trăi.

La orele 6 ședința se ridică.

SENATUL

Ședința de la 13 Februarie

Ședința se deschide la orele 3, sub presidența d-luî N. Economu, vicepreședinte.

Prezenți 82 d-niî senatorî.

Pe banca ministerială d-niî general Manu și Ioan Lahovari.

D. Ioan Lahovari, ministru de domenii, cere să se pună la ordinea zileî, proiectul admis de Camera, pentru înființarea unuî consiliŭ superior al comerțuluî.

Se admite.

Se repetă votul rămas nul asupra indigenatuluî d-luî Otto Hahn din Iași; votul e din noŭ nul.

D. general Manu, ministru de războiŭ, depune proiectul, admis de Senat și amendat de Camera, prin care se modifică unele dispoziții din legea poziției ofițerilor.

Se admite urgența.

D. general Leon, raportor, dă citire raportuluî și proiectuluî de lege, admis de Camera, prin care se modifică al. 1 de la articolul 9 din legea organizăriî comandamentelor armateî în sensul că se creiază un al patrulea batalion pe lângă regimentele de infanterie.

Proiectul se admite fără discuție cu 44 bile albe contra 1 neagră.

D. ministru Ion L